

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

14 Ιουνίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Γεώργιο Γεωργαντά.

Θέμα: «Επείγουσα ανάγκη εκπόνησης εθνικής στρατηγικής για την ελληνική αγροτική παραγωγή σύμφωνα με την Greenpeace.»

Κύριε Υπουργέ,

Η κατάσταση υγειονομικής έκτακτης ανάγκης που προκάλεσε η πανδημία του Covid 19 δημιούργησε ένα ασφυκτικό περιβάλλον σε πολλούς επίμερους τομείς της αγροτικής οικονομίας και παραγωγής με σημαντικές επιπτώσεις στην αγροδιατροφική αλυσίδα. Επιπλέον ο πόλεμος στην Ουκρανία όξυνε τις συνθήκες διατροφικής ανασφάλειας των Πολιτών με τη διαρκώς διογκούμενη ακρίβεια και την εκτόξευση των τιμών που λαμβάνει χώρα στον κλάδο των τροφίμων. Το γεγονός των νέων ιστορικών συνθηκών που διαμορφώνονται παγκοσμίως, προκαλεί μία έντονη ανησυχία και αίσθηση επισφάλειας σε πολλούς τομείς, με τους πλέον ευάλωτους να είναι αυτοί της ενέργειας και του επισιτισμού.

Στο πλαίσιο της πρωτόγνωρης κατάστασης που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε ως κοινωνία αποτελεί αδήριτη ανάγκη ο σχεδιασμός και η δημιουργία ακριβούς σχεδιαγράμματος διαμόρφωσης ολοκληρωμένης εθνικής αγροδιατροφικής πολιτικής με ταυτόχρονη εφαρμογή της, προκειμένου να αντιμετωπιστεί έγκαιρα μία ενδεχόμενη επισιτιστική κρίση. Αυτήν την ανάγκη περιγράφει εύγλωττα η επιστολή της Greenpeace σχετικά με το επείγον θέμα εκπόνησης εθνικής στρατηγικής για την ελληνική γεωργία. Ακολουθεί αναλυτικά η επιστολή προκειμένου να καταστεί σαφής η σημασία του ζητήματος.

“Οι πρωτόγνωρες συνθήκες που δημιουργήθηκαν ως συνέπεια της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία επηρέασαν την παραγωγή και διακίνηση αγροτικών προϊόντων σε ολόκληρο τον κόσμο και φυσικά στην Ελλάδα, προκαλώντας μεγάλη ανησυχία και αίσθηση επισφάλειας σε πολλούς τομείς, με πλέον προφανείς αυτούς της ενέργειας και του επισιτισμού. Ήδη βιώνουμε εξωφρενική εκτόξευση των τιμών τροφίμων και απειλούμαστε με σοβαρότατες ελλείψεις σε βασικά είδη όπως σιτηρά, έλαια και ζωοτροφές.

Η αναταραχή αυτή, ακριβώς όπως συνέβη στην πανδημία Covid-19, φανερώνει πόσο άδικο, παράλογο και ευάλωτο είναι το αγροδιατροφικό μας σύστημα που εξαρτάται από εισαγωγές, λιπάσματα και ορυκτό αέριο και δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε κανέναν από τους βασικούς του στόχους: Δεν παρέχει επαρκή, θρεπτική, υγιεινή τροφή προσιτής τιμής σε κάθε πολίτη, δεν διασφαλίζει δίκαιο σταθερό εισόδημα στους παραγωγούς, ειδικά σε όσους παράγουν με αγροοικολογικές μεθόδους, και δεν εξασφαλίζει διατροφική κυριαρχία στη χώρα, ούτε ανθεκτικότητα της ελληνικής γεωργίας στις πολλαπλές κι αλληλένδετες κρίσεις.

Η κατάσταση αυτή προφανώς ήδη πλήττει παραγωγούς και καταναλωτές της Ελλάδας που απειλούνται από την εξωφρενική αύξηση των τιμών τροφίμων και την επισιτιστική ανασφάλεια. Απαιτούνται επείγουσες και τολμηρές πολιτικές αποφάσεις που θα αναγνωρίσουν την κρισιμότητα του αγροδιατροφικού τομέα και θα τον τοποθετήσουν στο επίκεντρο της ελληνικής πολιτικής. Απαιτείται δηλαδή το ακριβώς αντίθετο από ό,τι έχει συμβεί έως σήμερα, όπου ο αγροδιατροφικός τομέας παρέμεινε σχεδόν ανύπαρκτος στα σχέδια της κυβέρνησης για την ανάκαμψη της χώρας από την πανδημία (2021) και απουσίαζε εντελώς από τη στόχευση του κλιματικού νόμου (2022) παρόλο που είναι παγκοσμίως αναγνωρισμένη η συσχέτιση της τροφής με την υγεία μας και της γεωργίας με την αναχαίτιση ή επιδείνωση της κλιματικής κρίσης.

Με αυτά τα δεδομένα, αναζητήσαμε τις σχετικές πολιτικές αποφάσεις και μέτρα του ελληνικού Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αλλά δεν βρήκαμε καμία δημοσιευμένη απόφαση ουσιαστικής ενίσχυσης του ελληνικού αγροδιατροφικού τομέα. Αντίθετα, βρήκαμε μεμονωμένες ανακοινώσεις σχετικά με συνεργασία με Μαλαισία για εισαγωγή φοινικέλαιου (στη χώρα του ελαιόλαδου και του πυρηνελαίου!), η καλλιέργεια του οποίου καταστρέφει το κλίμα και αποψιλώνει αναντικατάστατα δάση της Ασίας, και σχετικά με καλλιέργεια ηλίανθου που μάλιστα θα καλλιεργηθεί σε χωράφια που βρίσκονται σε αγρανάπαυση!

Κι ενώ οι τιμές αυξάνονται και η απειλή επισιτιστικής κρίσης επιδεινώνεται, στη χθεσινή σας ανακοίνωση διαβάσαμε για ακόμη μια φορά το σχεδόν αποκλειστικό ενδιαφέρον του υπουργείου για εξαγωγές, εξωστρέφεια και διεθνείς αγορές, αλλά καμία πρόταση αντιμετώπισης των απειλών που αντιμετωπίζουν παραγωγοί και καταναλωτές στην Ελλάδα, ούτε κάποιο σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής που να στηρίζει επείγοντως την ενίσχυση της ελληνικής γεωργίας ώστε να ανταποκριθεί στους βασικούς της στόχους, εν μέσω κρίσης.

Επιμένοντας πως το μοναδικό αγροτικό μοντέλο που μπορεί να εγγυηθεί διατροφική επάρκεια, κυριαρχία και ασφάλεια είναι η δίκαιη, βιώσιμη και ανθεκτική γεωργία (αγροοικολογία) που στρέφεται σε τοπικά και διαφοροποιημένα αγροδιατροφικά μοντέλα με έμφαση στην εγχώρια παραγωγή, σας ζητάμε να διαμορφώσετε και να δημοσιεύσετε ολοκληρωμένη εθνική αγροδιατροφική πολιτική. Τα απαραίτητα χαρακτηριστικά μιας τέτοιας πολιτικής, ειδικά εν μέσω αλληλένδετων και αλληλοσχετιζόμενων κρίσεων, είναι η επείγουσα απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα, χημικά, μεταλλαγμένα και συνθετικά λιπάσματα, σημαντική μείωση εισαγόμενων ζωοτροφών, αύξηση παραγωγής ελληνικών κτηνοτροφικών φυτών, μείωση παραγωγής και κατανάλωσης κρέατος και γαλακτοκομικών και αύξηση κατανάλωσης οσπρίων, φρούτων και λαχανικών σε σπίτια και δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους εστίασης. Μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να ανταποκριθούμε με ανθεκτικότητα σε όλες τις κρίσεις της εποχής μας: πόλεμο, πανδημία, οικονομική κρίση, κατάρρευση κλίματος και βιοποικιλότητας.

Σας έχουμε ήδη κοινοποιήσει τις επτά προτάσεις μας για χάραξη ευρωπαϊκής αγροδιατροφικής πολιτικής που διασφαλίζει ουσιαστική επισιτιστική ασφάλεια στην Ευρώπη, άρα και την Ελλάδα. Είναι ευθύνη του υπουργείου σας να συμμετέχετε στη χάραξη ευρωπαϊκής πολιτικής και βέβαια να εκπονήσετε την εθνική αγροδιατροφική στρατηγική που προτεραιοποιεί κριτήρια δικαιοσύνης, ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας στην Ελλάδα και εστιάζει σε πολιτικά μέτρα και δράσεις στους παρακάτω καίριους άξονες, κατά προτεραιότητα:

1. Ενίσχυση εγχώριας παραγωγής

Έμφαση σε παραγωγούς που έχουν επιλέξει βιώσιμες γεωργικές πρακτικές βασικών ειδών διατροφής, όπως βιολογική γεωργία, βιοδυναμική, ντόπιες ποικιλίες, ελληνικά κτηνοτροφικά φυτά για ζωοτροφή και εξασφάλιση της πρόσβασής τους στην ελληνική αγορά.

2. Περισσότερα λαχανικά και λιγότερο κρέας για καλύτερη υγεία

Πρωώθηση διατροφικού μοντέλου βασισμένου στη μεσογειακή διατροφή που έχει αποδεδειγμένα οφέλη στην ανθρώπινη υγεία. Ενίσχυση και πρωώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης για όλους, με έμφαση στην αύξηση κατανάλωσης οσπρίων και τοπικών, εποχικών φρούτων και λαχανικών, μείωση κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων. Μείωση φόρων σε φρούτα, λαχανικά και όσπρια και έμπρακτη υποστήριξη υγιεινού διατροφικού μοντέλου μέσα από τις δημόσιες συμβάσεις και υπηρεσίες τροφοδοσίας.

3. Σταδιακή απεξάρτηση από τα συνθετικά λιπάσματα

Μέτρα που προωθούν χλωρή λίπανση, χρήση ακατέργαστων ορυκτών πετρωμάτων, κομποστοποίηση και χρήση αστικών οικιακών αποβλήτων, ενίσχυση δημιουργίας συνεταιριστικών μονάδων κομποστοποίησης κοντά σε δραστηριότητες που παράγουν φυτικά υπολείμματα για να καλυφθούν οι ανάγκες θρέψης εδάφους και βελτίωσης γονιμότητας. Θυμίζουμε ότι η απεξάρτηση από τα λιπάσματα προβλέπεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο»: “Μείωση των απωλειών θρεπτικών ουσιών τουλάχιστον κατά 50%, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν θα υπάρξει υποβάθμιση της γονιμότητας του εδάφους. Με τον τρόπο αυτόν θα μειωθεί η χρήση λιπασμάτων τουλάχιστον κατά 20% έως το 2030”.

4. Ενδυνάμωση ευρωπαϊκών πολιτικών

Συμμετοχή σε πρωτοβουλίες και προτάσεις που ενδυναμώνουν τις ευρωπαϊκές αγροτικές πολιτικές και δεν τις αποδυναμώνουν, όπως ζητά η αγροχημική βιομηχανία που εκμεταλλεύτηκε τον πόλεμο και τις σχετικές αναταραχές στις αγορές για να κερδοφορήσει και να ζητήσει αύξηση παραγωγής και εξαιρέσεις και καθυστερήσεις στην εφαρμογή της στρατηγικής «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο», ακρογωνιαίος λίθος για να επιτευχθεί η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Έχουμε θέσει επανειλημμένα τα παραπάνω καίρια και επείγοντα ζητήματα στο υπουργείο σας, χωρίς να λάβουμε καμία ανταπόκριση. Στη σημερινή τραγική συγκυρία έχετε ευθύνη να συνομιλήσετε με την κοινωνία των πολιτών, να αφουγκραστείτε τις αγωνίες των παραγωγών και των πολιτών της χώρας και να προχωρήσετε σε ψύχραιμες λύσεις και τολμηρές αποφάσεις με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον.

Ευελπιστούμε ότι συμμερίζεστε την ανάγκη για επείγουσες αλλαγές στην ελληνική γεωργία και είμαστε στη διάθεσή σας να συζητήσουμε περαιτέρω τα παραπάνω ζητήματα, ενώ παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινήσεις και να σας παρέχουμε συμπληρωματικές πληροφορίες.”

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Προτίθεστε να εισακούσετε την επιστολή της Greenpeace ώστε να προβείτε άμεσα στην χάραξη ακριβούς σχεδιαγράμματος διαμόρφωσης ολοκληρωμένης εθνικής αγροδιατροφικής πολιτικής προκειμένου να αντιμετωπιστεί έγκαιρα μία ενδεχόμενη επισιτιστική κρίση;

- Προτίθεστε να προβείτε άμεσα σε κύκλο συζητήσεων με την επιστημονική κοινότητα και την κοινωνία των πολιτών, ώστε να αφουγκραστείτε τις αγωνίες των παραγωγών και των πολιτών της χώρας προκειμένου να προχωρήσετε σε ψύχραιμες λύσεις και τολμηρές αποφάσεις με ορίζοντα τη βιώσιμη αγροτική παραγωγή του μέλλοντος;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α΄ Αθηνών